

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Soranerbladet

NR. 6 JUNI 1973 58. ÅRGANG

Foto: Hagan Hasselvalch

MÅNEDSSKRIFT FOR SORANSK SAMFUND

Alle henvendelser om annoncer bedes rettet til
Soranerbladets ekspedition

v/Erik Sanders

SNAPTUN

8700 Horsens - Tlf. (05) 68 34 00

EMULSION ^{A/s}

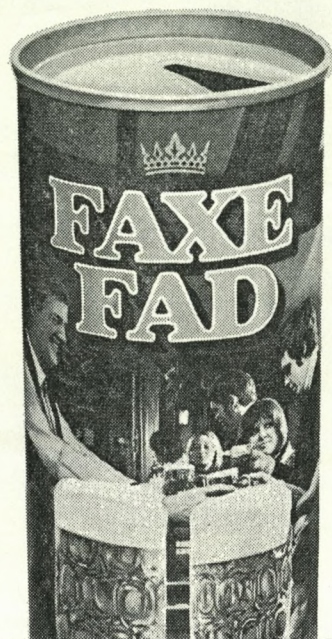

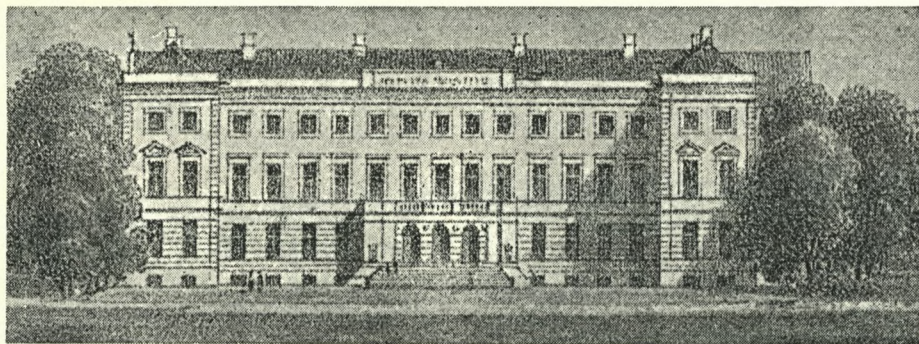
non-ioniske emulgatorer til levnedsmiddelindustrier og tekniske formål

FABRIK OG LABOR
PALSGAARD
JUELSMINDE

SALGSKONTOR
RAADHUSPLADSEN 16
KØBENHAVN V

**Mere øl.
Mere smag.
Mere stemning.**

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORØNER-BLADET

JUNI 1973

58. ÅRGANG

NUMMER 6

Sorønerbladet udkommer for fremtiden med 10 numre om året: *Januar-juni, september-december!* Bemærk ny, fast »memo-spalte« på sidste (tekst)side!

Lektor Holten. Nogle erindringsglimt

af Torben Glahn

Med virkelig medoplevende glæde læste jeg i februar numret Johan Clausens såre hyggelige og venligt opfattede erindringsbilleder af tidligere lærere. Måske det, at Johan og jeg er nært samtidige, gør, at jeg i særlig grad nikker genkendende til alt. Billederne har ligesom bragt mig på nærmere hold af den svundne tid. – Og netop det år, hvor det er 50 år siden, man blev student, føler man uvilkårligt trang til – som gennem en kikkert at trække billederne fra de fjerne tider nærmere.

Mit blik følger uvilkårligt de samme skikkelser, som Johan Clausen i få streger har manet frem. Jo vist ser jeg, nej *føler* jeg svirpet af »Rødes« spankrør, når benene nægtede at følge takten i en mazurka, mærker nogle lignende lidt hårdere rap, da samme lærer greb mig i dødssyndens at have sidelommer i et par sommerbenklæder – at det skulle findes hos en lærerøn!

Jeg ser en rød bold forsvinde over heg-

net ind i genboens have. Genboen var Zoffmann – og bolden fortabt. At udsætte sig for hans vrede og derpå følgende »plukken« skulle man nok vogte sig for. – Og dog erindrer jeg lune glimt i samme lille mands øjne.

Ja, blikket følger skikkelserne en for en, og man erindrer sig konfrontationer af forskelligste art med hele galleriet.

Men i min spejden tilbage tiltrækkes mit blik bestandig af en enkelt skikkelse. Billedet af en mand, der visselig ikke selv trænger sig på for at blive bemærket: lektor Holten.

Det har ofte undret mig, at det ikke er hyppigere, hans navn trækkes frem, når der snakkes Sorø. Men til gengæld: når det nævnes af en »klassiker«, vil det næsten altid vise sig, at det erindres med taknemmelighed. Og forklaringen er vist dermed allerede antydet: man skal nok have været klassiker for at være kommet Holten så nær, at man kan sige, man har oplevet ham. Nysproglige og matematikere kendte ham jo

nærmest kun fra faget oldtidskundskab, der blev betragtet med en vis foragt, og jeg tror slet ikke, Holten kunne udfolde sig over for dem. Klassikerne havde jo i regelen det privilegium at være en lille skare, og der er for mig ingen tvivl om, at det var den intime atmosfære, der gjorde, at vi kom i nærmere kontakt med ham.

Holten var vist lige venlig mod alle elever, hvad enten de var dygtige, eller det drejede sig om mere middelmådigt begavede, hvad jeg har grund til at fremhæve med taknemmelighed, da jeg selv tilhørte den sidstnævnte kategori. Og når han sagde »De« til sine elever (vist som den eneste lærer), var det ikke for at holde dem på afstand, snarere tror jeg, det var for at vise den enkelte respekt.

Skal jeg tale om min klasse, tror jeg, han var den af lærerne, vi følte os mest på bølgelængde med. Han ikke blot søgte at lære os græsk, men jeg tror, det var ham fuldt så magtpåliggende at levendegøre antikken for os og i det hele taget gøre os interesserede. Jeg synes, det lykkedes for ham i sjælden grad. Når f. eks. Johan Clausen tydeligt erindrer Holtens nyden »den homeriske rytme, når muldyrene vandrede lang vej opad og nedad, til siden, på skrå« – så modsvarer det, at jeg den dag i dag mindes Holtens malende udtale af det græske »*á-moi-si klinan-tes*«, der illustrerede dyrenes anstrengt »krummede skuldre«.

Når stoffet blev så nærværende, skyldtes det i ikke ringe grad, at man mærkede, hvor engageret læreren selv var. Og jeg er Holten evig taknemmelig for den indførelse i antikkens verden, han gav os.

Jeg sagde, man mærkede, han var engageret. Det dækker kun alt for dårligt, hvad jeg mener. Holten står for mig som eksponent på selve det Hellas, hvis verden han lod os se ind i. Jeg tilstår åbent, at mens religionsundervisningen i gymnasiet for mig ikke blev stort andet end »fag«, virkede det billede, man i græsktimerne dannede sig af Sokrates, jeg vover næsten at sige betagende. Man oplevede gennem Holten den Sokrates, der lyttede til og lod sig lede af en indre stemme, manden der ikke gik på akkord, der roligt bøjede sig for sin skæbne, og som så værdigt forstod at modtage døden frem for flugt fra fædrelandet.

En oplevelse i en af Holtens timer kom til at gøre et stærkt indtryk på mig. Det har vel været i 1920. Vi vidste, at Holten havde været kaldt til – København (?), hvor hans svagelige hustru lige havde overstået en fødsel, der gik galt, og havde svævet mellem liv og død. Nu kom han lige fra rejsen ind til en time med os. Det chokerede at se ham ubarberet, men han begyndte roligt undervisningen. En af kammeraterne tog fat på oversættelsen af dagens lektie. Der kom ingen kommentarer fra Holten, hverken positive eller negative. Oversættelsen sluttede. – Stilhed. Vi så op. Holten vandrede tavs op og ned. Han havde fået fat i et Ny Testamente, der lå på en af pultene parat til næste time, og nu var han dybt inde i en eller anden tekst, ænsede intet omkring sig. Han standsede, så ud ad vinduet, læste atter. Man så små hovedbevægelser, der kunne tydes som en mellemting mellem tvivl og godtaggen. Tavsheden var minutlang – så kom det med et dybt suk: Ja – –, lad os så gå videre. Og så fortsatte timen, men vi var alle stærkt berørte af, hvad vi havde overværet. Altid har jeg senere i Holten set billedet af sandhedssøgeren, der intenst lytter til den indre stemme, på vagt mod at kunne lade sig overrumple af besnærende fremsatte meninger.

Måske vil, hvad her er sagt, give den, der ikke kendte Holten, indtryk af en meget alvorlig, noget indesluttet mand. Intet er fejl-agtigere. Han havde lune og forstod at iagt-tage, lytte og selv fortælle.

Det hænder, når jeg, som det sker, holder døren åben for en kvinde og lige akkurat indkasserer et hovent blik, at jeg erindrer Holtens: »Man føler med ubehag, at man er blevet fotograferet«!

Holten kunne gengive små oplevelser, så situationen stod skarpt tegnet for en. En dag havde han på vej til skole oplevet en løbsk hest på banevejen og set en resolut kvinde, der sprang til og reddede et barn foran den stejle hest. Han blotlagde bagefter ubarm-hjertigt sig selv og sine refleksioner for os: Hun gjorde instinktivt – uden tanke for sig selv det eneste rigtige, men han havde lige så instinktivt hyttet sit skind. Der var en oprigtig beundring for kvinden og en lige så oprigtig undren over egen manglende reaktion.

Holten var som sagt en god fortæller – måske (jeg ved det ikke) lidt omstændelig. Det sidste må han under alle omstændigheder selv have følt. Han skulle engang holde et foredrag om Rom ved et friluftsmøde. Det var før han blev gift, og han havde aftalt med sin husholdersker »Feen«, at mærkede hun svigtende opmærksomhed hos tilhørerne, skulle hun gøre tegn. For de tilstedeværende blev foredraget overraskende kort. – Jo, sagde en, det var skam meget interessant, men hvorfor standsede han foran Roms porte? – Forklaringen var den, at Feen var kommet til at sidde på en bænk, der svedte harpiks, og så havde hun naturligt nok lettet uroligt på sig, hvad Holten opfattede som tegn til at holde inde.

Man kunne let få Holten til at tale om andet end lektierne, men han lod sig ikke misbruge til at spille tiden. Han kunne gå med på en spøg, som når vi fejrede hans fødselsdag med alle former for pjankede gaver, hvad billedet her viser.

Jeg ser ved at gennemlæse det allerede skrevne (hvad jeg kunne have sagt mig selv på forhånd!) at jeg ikke ejer den nåde-

gave at kunne give en rammende portræt-skitse i få streger. Lad mig da slutte med at gengive nogle hilsner, jeg senere har modtaget fra Holtens hånd, de giver i langt højere grad et levende og rigtigt billede.

Lad mig forudskikke den bemærkning, at Holtens tiltaleform til mig i skolen som senere hen i livet var »lille lektor«, det var hans diminutiv til »den store lektor« alias min far.

Vidunderlige Lektor! De til hvem jeg er knyttet med stærke Baand! Thi: Vid, at De er lige saa gammel i Verden som jeg i Sorø, begge af Aargang 1904. Jeg har set Dem vokse op – havende tidligere hørt at Deres Fader deltog i Deres Pleje om Søndagen, – jeg har set Dem blive konfirmeret, vi har vandret ved hinandens Haand i Hel-las' Dale og paa Parnasset, jeg har set Dem som Ægtemand, og nu har jeg set Dem gøre det første Skridt til at blive Bedstefader. (Vi havde fået vor første datter!). Hils Deres Viv, gid hun maa kunne følge med i denne rapide Udvikling.

14 dage senere lå jeg på hospitalet opereret for blindtarmsbetændelse og da nåede følgende hilsen mig 30/3 30:

Kære lille Lektor,

Der ligger De altsaa i Deres Mave. Det er naturligvis slemt nok, men kan De fra Deres Studier af Anabasis huske, hvorledes Xenofons Soldater sad ude i Sneen, plagede af »Ulvehunger« (paa Græsk: Oksehunger), sneblinde og »raadnende af i Henseende til Fodfingre« d.v.s. med Tærne faldne af en Koldbrand? Se, lille Lektor, det var meget værre end at ligge i sin Mave i en rar Seng i Sønderborg. Saadan kan man altid finde Trøst i noget, der er værre. Saa retfærdigt er jo Livet. Og dette Kort skulde altsaa være til Opmuntring og Husvalse, da jeg ikke er sikker paa, at De for Øjeblikket har præsent, hvad de 10,000 led paa deres vidunderlige Tog.

Her i Sorø gar det sin jævne Foraarsgang. Stærene kom forleden til Stærekassen paa

var Husvæg og begyndte at gøre hovedrent, de Grise gør nemlig ikke deres Lejlighed i Stand, naar de flytter om Efteraaret. Saadan gaar det i alle de Lejligheder, som Lejerne selv skal holde, – uden Værtens Indgriben.

Jeg vil nu oprigtig ønske, at De snart kan komme over Deres Sygdom og komme hjem igen. Der venter Dem jo Faderpligter, al Opdragelse skal tages i Tide. Alle nødvendige Smæk skal helst distribueres i de to første Leveaar. Venlig Hilsen til Dem alle tre fra os alle tre Deres gamle Græsklærer.

Og en julehilsen samme år; skrevet på et postkort med udsigt gennem klosterporten:

Kære lille Lektor,

Her er den Port, der fører ind til den Vej, der leder til den Skole, der rummer de Lokaler, der runger af de Lærerstemmer, der frydede den lille Lektor – long, long ago. – De gav mig i 1920 sammen med 5 andre Gymnasiaster en Stok. Den tjente mig i mange Aar; en Dag brast den, stod i lang Tid brusten. Nu har min naadige ladet det sølverne Bælte sætte om en ny Stok, atter går jeg med I gk 1920 i min Haand, min Aand er let, og jeg mindes de gamle Dage.

I en julehilsen et år senere skrev Holten:

»Sørg nu for, – De er jo Økonom – at De snarest kan faa ordnet en Tur til det virkelige Akropolis. Det er vistnok Verdens vidunderligste Sted. Og saa kan De synge: »paidewo, paidewso« o.s.v.«

Det sidste var selvfølgelig skrevet med græske bogstaver – og hentydede til det gamle ritual fra græsktimerne: bøjningen af »paidewo«, der foregik på en melødistump til akkompagnement af Raslen med det i sandhed mægtige nøgleknippe, som enhver lærer var udstyret med (man fristes til at tro, at hvert klasseværelse havde sin specielle enorme portnøgle).

Denne særprægede måde at lære græske verbers bøjning på må jeg have mindet ham om engang, for i et heksameter-formet brev fra 1935 (hvor Holten tillod sig selv for en gangs skyld – men også kun fordi andet

havde været ude af stil! – at »dutte« sin gamle elev) hedder det:

Havde du dette betænkt, vist aldrig
en Nøglernes Raslen
Havde dig skræmmet af Søvn, sunget et
græsk Litani.
Nej paa Pegasus Ryg var du fløjet til
Musernes Bolig,
Hørt paa Apollons Spil, lyttet til
Musernes Sang.
Ak, lille Lektor, betænk, om vi dér engang
kunde mødes
Sammen i fælles Fryd, Violerne slynget
om Haaret,
Drikke Begejstringens Rus fra Apollons
dybe Pokaler,
Se den himmelske Ørn paa Zeus'
funklende Scepter
Lukke sit flammende Blik, vugge i
Rytternes Takt,
Vingerne foldet til Kroppen, bedøvet af
Tonernes Skønhed.
Skønhed og Godhed bor i Zeus' Haller
med Guldgulv,
-- Tænk, om du og jeg kunde faa Lov
at gaa ind.

Er det noget under, man mindes en sådan lærer med stor taknemmelighed?

Forårskoncerten

Tirsdag den 10. april havde et stort antal mennesker forsamlet sig i skolens festsal, som i øvrigt tog sig lysere ud end sædvanligt som følge af de 8 nyligt ophængte prismekroner, man erhvervede, da Studenterforeningen blev solgt.

Årsagen til det store opbud var den årlige forårskoncert, som i år udmærkede sig ved sin alsidighed, hvad der ikke mindst skyldtes en af skolens unge lærere, *Jens Brückner*, der havde taget initiativet til danselsen af et skolekor.

Der indledtes traditionelt med, at en særlig sangbegavet 1. g. i år 1. sb, sang de tre Overskæringsange »Frydeligt med jubelkor«, »Når vildgåsen larmer Valborg nat« samt »Høje nord, friheds hjem«.

Herefter indledtes en instrumentalafdeling, der som sædvanlig var under organist *Vads* sagkyndige ledelse. Først spillede *Kim Ludvigsen* Beethovens »Sonatine i G-dur for klaver«. Efter dette lod salen sig tryllebinde af *Hans Hansens* passionerede fremførelse af Franz Schuberts »Impromptu i As-dur, opus 142 nr. 2« og »Impromptu i As-dur, opus 90 nr. 4«.

Ovenpå denne oplevelse glædede *Thomas Jersild Rasmussen* (violin) og *Lea Dyhr Hansen* (klaver) forsamlingen med Händels »Violinsonate i F-dur« samt Antonin Dvořaks »Humoreske for violin og klaver«; de to leverede et udmærket samspil.

Næste programpunkt var 2 scener fra 1. akt af Mozarts opera »Tryllefløjten«. De medvirkende var *Ulla Thomsen* som Pamina, *Carsten Sloth* som Papageno, *Palle Dickow* som Monostatos, desuden Sorø Akademis Skolekor dirigeret af *Jens Brückner*, endvidere medvirkede *Knud Vad* på klaver. Dette optrin hørte til den mere fornøjelige del af arrangementet, idet *Ulla Thomsen* og især *Carsten Sloth*, der ikke var uden et vist dramatisk talent, sammen med adjunkt *Di-*

ckows komiske skikkelse som negerslave, fik salen til at juble, skønt sagen ellers var alvorlig nok.

Da bølgerne havde lagt sig, kunne det nye skolekor fortsætte med »Der stode tre skalke«, dog fik vi kun 12 af de 80 vers og derefter »Mads Doss« og endelig til slut negro spiritual'en »Ride the chariot«.

Pludselig gjorde en del herrer deres entré på scenen, det var: *Jens Brückner*, *Palle Dickow*, *Henrik Kjørulf*, *Carsten Sloth* og *Gunner Thor Nielsen*, de agtede at give et par numre til bedste, hvad de nu slap vældig godt fra, underholdningen bestod i »3-way canon blues« samt »Humble, humble«.

Aftenens sidste og hedste indslag kom fra *Body's Booze Band*, der er skolens eget jazz-orkester, de spillede numre som »Sweet Georgia Brown«, »Savoy blues«, »Yellow dog blues« og »Farewell blues«. Det lykkedes musikerne (*Carsten Sloth*, trombone, *Erling Skovdal*, trompet, *Knud Vad*, klaver, *Kim Nielsen*, guitar, *Jens Christian Mohr*, bas-guitar og *Ernst Lohse* på trommer) at få salen med i en sådan grad, at der måtte to ekstranumre til.

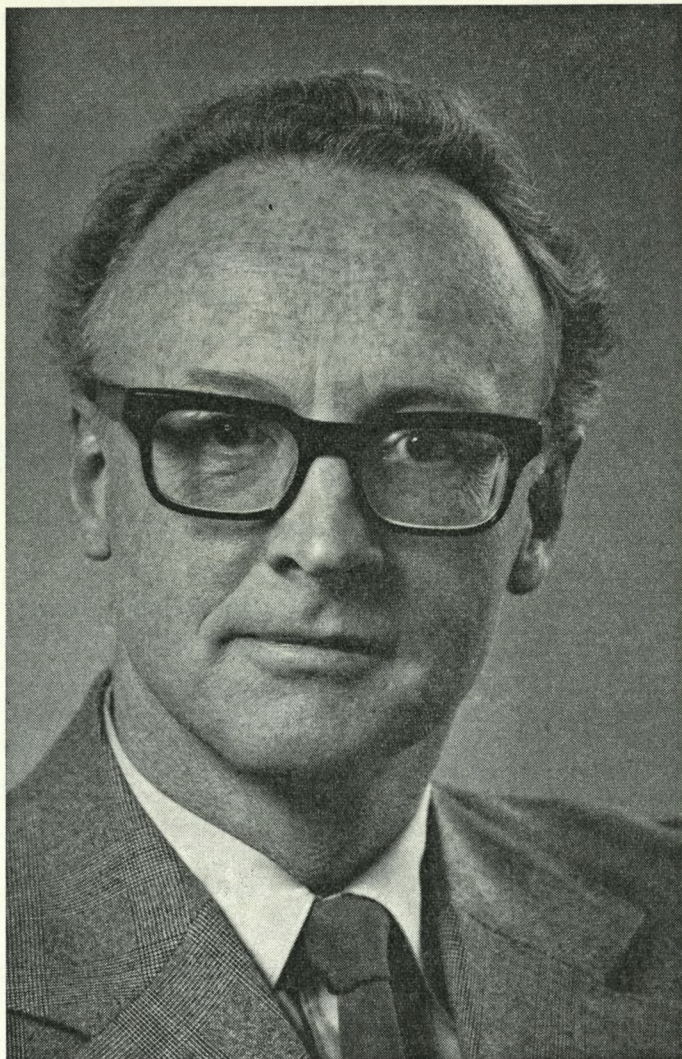
Efter rektors tak til deltagere og publikum tømtes salen langsomt, en særdeles vellykket forårskoncert var til ende.

Karin.

Frokosten på Grand Café d. 3. maj 1973

Dagens begivenhed var selvfølgelig, at vor nye formand *Robert Riis* (1941) for første gang præsiderede over denne vor »Soranerrigsdag« – jo, han blev lovformeligt valgt og hyldet på den rigtige generalforsamling. Det var blevet antydet, at vi ved frokosten var noget i retning af et løve-

bur at gå ind til, så både *Bjørnstad* og *Hørby* optrådte som fødselshjælpende bestyrelsesmedlemmer, mens *Saxtorph* råbte gode råd tværs over bordet. Og det gik da selvfølgelig hyggeligt og fornøjeligt som det plejer, måske lidt mer endda, for der var mange dukket op, som man ikke havde set længe; i alt var vi 23, der af var der to som aldrig havde været der før: *Bølling* fra 1922, fordi han de sidste 45 år havde boet i Amerika, og det nye bestyrelsesmedlem *Stefan Borg*, fordi han er fra 1972.

Robert Riis

Men som en tredje nyhed havde restauranten oppet sig og serverede en udmærket kold buffet, i stedet for den sædvanlige varme ret, og så var det endda 5 kr. billigere end kuvertprisen plejer at være.

Riis udbragte sit første leve for skolen, der blev drukket og sunget, og man kastede sig over sildemadder af forskellig slags, lune retter osv. Det er jo en fordel med sli-

g frokostmad, at man kan lægge tallerne, hvor man selv – og formanden – synes, uden at være bundet af hensyn til sovsen, der bliver kold og den slags. Formanden lagde for med en om rektor Raaschou-Nielsen, hvis menneskelighed, sikre forståelse for drenge og almene godhed havde virket til at skaffe et milieu, som har præget mange af os, men som ikke kan skabes på de store skole-

fabrikker med 1000 elever eller mere, som vi ser så mange af i dag. Bølling fortalte spændende om de mange soranerne han havde truffet, mere eller mindre tilfældigt i staterne; en enkelt havde i Philadelphia 15 min. mellem to tog, på vej til Japan, og det første menneske han trådte i ved en avis-kiosk var – Bølling. Det må vist kaldes at have tæft for soranere. Han havde i alle de mange år holdt forbindelsen vedlige med Soransk Samfund, og var glad for endelig at kunne komme her.

Også han havde en historie om »Slæveren«, mens Bonnesen (vor nestor fra 1902) mindedes de herlige situationer ved skoleballerne hvor han havde hele fire søstre at »handle med«. Ellers gik frokosten med den sædvanlige snak på tværs og langs ad bordet, opfyldt med forskellige drillerier og »hjælp« til den nye formand.

Jeg håber ikke Stefan Borg, som den eneste rigtig unge kedede sig for meget; vi var nogle 50-årige som søgte at holde ham skadesløs nede på Hviid bagefter.

Næste gang er torsdag den 7. juni, og i sommerferien hedder det 5/7, og hen på høsten er det den 2. august.

N. Sx.

Frokosten på Grand Café d. 7. juni 1973

I det dejligste sommervejr var femten gamle soranere mødt frem:

Viggo Thorlacius-Ussing (1909), Erik Friis (1911), Christian Friis (1913), Ellen Vibeke Jensen (1913), Edvard Suhr (1914), Aage Kann Rasmussen (1922), Svend Clausen (1925), Dan Fink (1927), Paul Rantzau (1937), Robert Riis (1941), Jørgen Hasselbalch (1941), Kai Hørby (1954), Bent Thorkild Hansen (1956), Bodil Wille Møller (1966) og Stefan Borg (1972). Den nye formand, Robert Riis, bød velkommen og inspireret af den dejlige sommerdag –

dejlig som den dejligste sommerdag i Sorø – motiveredes et skolen leve. *Jeg ved et Sted* ... havde lidt svært med at komme i gang (ingen meldte sig som forsanger) men blev i øvrigt sunget smukt. Det fortræffelige traktement lod sig smage og alle havde noget på hjerte. *Alle* havde bemærket, at det vrimlede i byen med engelske kostskoledrenge i »uniform« – det vil sige blå blazer med skolevåbenet, i øvrigt allehånde benklæder, skjorter og slips, men ingen specielle huer – men kun én (*Hasselbalch*) bemærkede (Hva' fa'en er det for et antræk!) at undertegnede svedende mødte op i reglementeret sommeruniform (for dem der måtte have glemt dens sammensætning: *Hue* (af somme kaldet *kasket*) med *hvid puld*, *hvid skjorte*, *sort slips*, *marineblå uniforms-jakke*, *hvide benklæder*, *sorte strømper* og *sorte sko*), han havde ventet en jublende modtagelse ...! Bortset fra formanden, der bar sit særlige emblem, havde 4 (fire!) husket at tage soranernålen på ...! *Riis* havde for et par år siden været på besøg i Oxford og havde lagt mærke til de karakteristiske (lasede) kapper, der blev båret uden på de forskelligste beklædninger, *dér* var dog – og med en vis humor – bevaret en slags »uniform«, der satte kolorit på stedet! Gæstebogen gik rundt og formanden bekendtgjorde redaktørskiftet i Soranerbladet: *Otto Fog-Petersen* havde ønsket at trække sig tilbage fra det store og brødløse arbejde som redaktør og havde peget på *Paul Rantzau* som en mulig efterfølger. På bestyrelses-

Paul Rantzau

møde den 24. maj blev valget af den nye redaktør konfirmeret. En redaktionskomité (*formanden, Kann, Svend Clausen og Kai Hørby*) blev nedsat, den mødes med redaktøren den første torsdag i de måneder, hvor Soranerbladet udkommer (januar – juni, september – december). Redaktøren vil besøge Sorø mindst én gang om måneden for at have fingeren på pulsen (utilbørligt tilråb fra salen: *Stakkels mand!*). Formanden understregede Soranerbladets betydning som det vigtigste bindeled mellem Soransk Samfund og soranerne, mellem soranerne indbyrdes, og mellem Samfundet, Akademiet og Byen. En intim kontakt med den soranske hverdag er af stor betydning. Formanden beklagede, at man desværre havde måttet aflyse *Sorø-turen* på grund af Soranerbladets forsinkelse. Det vil ikke være muligt at arrangere en *efterårstur* til Sorø, da den vil kolliderede med *årsfesten*, der vil blive afholdt lørdag den 13. oktober; *Rantzau* takkede for tilliden og indrømmede, at han nok havde en anelse om, hvad der var i gære, da han med kort varsel blev kaldt til et »vigtigt møde« på Riis's kontor den 17. maj, formentlig det som *Fatter* ville have kaldt »en sammenrotning med det formål at tvinge ham til at følge frivilligt med«! Han ville gøre hvad han kunne for at leve op til de glørværdige forgængere udi embedet (tilråb fra *Svend Clausen*: Jeg har været redaktør af Soranerbladet i én måned!), men selvfølgelig kunne han ikke *garantere* hvor længe (tilråb fra *Kann*: Du må belave dig på at fungere i mindst tyve år!), kun den rene force majeure – sygdom, residensforlægning til udlandet eller et mistillidsvotum – ville kunne sætte en stopper for indsatsen. *Riis* lod nu en interessant bog cirkulere, hans svoger – ganske vist ikke soraner, »men derfor alligevel et prægtigt menneske« – havde ganske tilfældigt fundet den i en bogkasse i New York og foræret den til *Riis*: *Ocium Soranum, sive Epigrammata, continentia varias Historias, & res scitu jucundas, ex Græcis Latinisq; Scriptoribus depromptas, & exercitationibus ARITHMETICIS accomodatas, à JOANNE LAURENBERGIO**. In Regiâ Academiâ SORANA Ma-

thematum Interprete. Hafniæ, Anno MDCXXXX.

* *Johann Lauremberg* var født i Rostock i 1590, han blev i 1623 af Christian IV kaldt til det nyoprettede akademi i Sorø som professor i matematik (han var en foregangsmand på lærebogsområdet: stoffet fremstillede han så livligt som muligt!), men han skulle også forelæse over geografi og ingeniørfag, og fik desuden til opgave at tegne kort over hele landet! Dramatiker var han også, og satiredigter; hans spot over efterabelsen af fremmede moder påvirkede *Holberg*, der omtaler ham i sine skæmtedigte. Lauremberg døde i Sorø den 28. februar 1658.

Titelbladet bærer påskriften »Bibliotheca Colbertina« og håndskrevne noter foran i bogen giver overordentlig interessante oplysninger om dens tilhørsforhold: »Gave til dr. Moltesen fra friherre C. Bildt, svensk-norsk gesandt i Rom. 2. maj 1902«, »16. Okt. 1914. Colberts eksemplar af Soraneren Hans Laurens Epigrammata, som er købt på en auktion i Rom af friherre C. Bildt, medlem af »de aderton«, tilhører med rette den danske humanismes ypperste, professor dr. phil. Vilhelm Andersen.« Den 12. juli 1971 får soraneren Robert Riis bogen og ringen er sluttet!

Kann havde besluttet ikke at sige noget, men da talen nu faldt på bøger, ville han omtale en idé, der – »selvom jeg selv har været med til at udtænke den« – er strålende: *Boggaver* bør i fremtiden skænkes ikke til Sorø Akademis Bibliotek, men til *Soransk Samfund's Arkiv*, der, som en *privat institution*, befinder sig i det selv samme bibliotek. Bøgerne bør af donator forsynes med *Jens Ranvigs* (R 1961) smukke exlibris (se Soranerbladet nr. 2, februar 1973, side 25), der fås (gratis) ved henvendelse til Soransk

Samfund. Bøger, der skænkes på denne måde – behørigt mærkede – vil aldrig kunne blive beslaglagt af Staten. *Kanns* redegørelse affødte en dyb indignation hos alle over selvsamme Stats grådighed, men *Svend Clausen* slog koldt vand i blodet: »Hvad enten vi piber eller synger: Staten sætter sig på det hele!« Og nu fulgte en ultrakort fremstilling af de nøgne kendsgerninger: »Der var engang et kloster, der erhvervede sig en masse gods og liggendefæ (Absalon var fabelagtig dygtig til at lave studehandeler!). Så fik vi reformationen og kongen fik klostergodset. Ved grundloven overgik krongodset til Staten. Sorø Akademi figurerede som et særligt regnskab under statskassen, var der noget overskud, beslaglagde Staten det. Staten ejer i dag hele molevitten. Staten kan gøre hvad Staten vil!« – Alle gøs og ... nød cognac'en til kaffen. *Svend Clausen* fortalte i den forbindelse om den eventyrlige skæbne, der var overgået *Richard Alexander* (alias *Rørdal R 1929*), »der efter et omskifteligt liv var havnet i San Francisco, hans øjne hviler på os i dette øjeblik! Hele to gange har han sendt en dollarcheck med ordene: »Jeg vil gerne ha' at I drikker cognac til kaffen!« – Vi ønsker vor gamle ven fortsat lykke og held over there og siger ham hjertelig tak!« – Kraftig – stående – applaus!

Riis tog nu ordet: »Det kan og skal ikke undgås, at der kommer nye og friske folk til med nye idéer. Vi har siddet her og snakket om at berige vore frokostmøder ved at formalisere dem en lille smule: de der kommer til frokosten i august (2.8.1973) vil kunne høre *Ellen Vibeke Jensen* fortælle om oplevelser, erindringer og hvad hun ellers synes der er værd at vide om Sorø. Mød frem og nyd guldkornene! – *Kann* havde mange gange tænkt på noget lignende – »hvorforskal Ellen Vibeke altid komme først med de gode idéer?« – han havde læst i de gamle årsskrifter og lå nu inde med en masse morsomme detaljer om livsskæbner for de elever, der gik ud for 100 år siden, det viste sig i det store hele, at der var ikke noget spændende ved studenterne, men realisterne og de der gik ud uden eksamen ...!

– *Kann* opfordrede alle til at hilse på vor nye formand *Robert Riis*: »Det er ganske vist ikke noget lille arbejde at være redaktør, det overgås dog af de byrder der lægges på formandens skuldre. Tak fordi du påtog dig arbejdet! Velkommen!«

Rantzau.

Til Soranerbladet

I dag dumpede soranerbladet, bærende påskriften nr. 4, april 1973 ind gennem brevsprækken til undertegnede. Igen gennemså man siderne i en vis forventning om, hvad der var sket og evt. skulle ske i fremtiden, og til ens store fortrydelse viser det sig, at der har været arrangeret »Gule ærter-aften« i hovedstaden. Ærgerligt fordi gule ærter nu engang er et af gastronomiens højdepunkter, men også fordi dette for en gangs skyld havde været arrangeret på et tidspunkt, hvor man havde haft en mulighed for at deltage – for første gang i 2½ år efter flytning til hovedstaden september 1970. Frokosterne ligger jo på umulige tidspunkter, hvis man har et arbejde, der skal passes.

Ved gennemlæsning af referatet finder man så ud af, at man har i hvert fald én meningsfælle, der slog til lyd for, at slige arrangementer tilgik medlemmerne i god tid før deres afholdes – ja tak!! Man skyder så på postvæsenet, – men desværre kender vi jo dette væsens handlemåde med skrifter som vort blad, forsinkelser må være legio. Dette sidste nr. 4 (som indeholder meddelelse om næste møde til frokost fastsat til d. 5/4) bladet som anført modtaget i dag d. 1/5!!

Jeg har nu gennemledt de sidste numre af bladet og sandelig om ikke det lykkedes at finde meddelelsen om, at gule ærter-aftenen skulle løbe af stabelen, blev fundet som en lille slutbemærkning i nr. 2 aller sidst i beskrivelsen af frokosten d. 4/1. Her et nyt hjertesuk: da disse frokostbeskrivelser ikke kan forventes at være stof af interesse for de gammel-soranere, der aldrig kan

komme der, og som ikke kender de faste deltagere, kunne man så ikke give meddelelser om fremtidige arrangementer i form af en lille dato-huskeliste på en fast plads i bladet – gerne i god tid forud (1 – 2 – 3 måneder) og gerne med de sidste punkter gentaget i begyndelsen af næste måneds liste!? Der er nogle af os, der må planlægge den slags mere end en måned i forvejen! Også gerne med en adresse, vi er jo ikke alle dus med Københavns topografi.

Med soranerhilsen og på forhånd tak.

Fl. Borch Jensen,

Kildegårdsvej 30 A, Hellerup.

Soraner-Cricket april-maj 1973

SORANERNE startede sæsonens træning ved at sende SORANER II til Roskilde i den første kamp i pokalturneringen. Gårsdagens regn lå endnu på banen, da Roskilde med velberådet hu sendte gæsterne i marken. Trods savnet af søstøvlere viste anfører John Kjær sit hold takten ved i de første par overe at gribe to ud, og Roskilde formåede da også kun at samle sig 82 points. Denne score skulle for soranerne ikke have været noget problem, men fem formåede dog ingen point at lave, og totalscoren på 66 stoppede for videre deltagelse i pokalturneringen.

Anden påskedag var det SORANER I's tur mod KB på en bane, der nærmest måtte betegnes som en grusbane med de mange voglnæs grus, der var spredt ud over græsset for at modvirke fugten. Jørgen Hansen præsterede som åbningsgærdere at score 40 points (efter sigende 2 mere end forrige sæsons totalscore) og dette sammen med paki-staneren Butt's 53 lagde grunden til totalen på 124. KB fik 113 og næste kamp gjaldt derfor sidste års finalist Slagelse.

Mod Slagelse var det atter Jørgen H. og Butt, der stod for hovedparten af scoren, denne gang dog kraftigt assisteret af Georg og Mus (24 not out). På den hårde bowling fra Bo og Jørgen H. formåede Slagelses pokalspillere ikke at komme i gang med at score og ved 8. gærdefald var scoren kun 51. Selvom anføreren så tog fat for Slagelse, medens marken faldt i søvn, lykkedes det dog at stoppe scoringen ved 92, og SORANER I kunne med sine 129 fortsætte i pokalturneringen.

Næste (og sidste) hold var Glostrups. Glostrups ene åbningsgærdere, der for første gang i år fik et bat i hånden, viste fra første bold pokaltakter med point på næsten hver bold. Scoringsraten blev først nedsat, da Bjerregaard fik lov at kaste (5 for 22) og en eller anden havde vækket marken. Glostrup fik samlet 127, og da Jørgen H. gik for nul på en af de første bolde og Glostrups anfører formåede at tage 5 for 14 var der ikke meget at gøre. Soranerne fik 93 og var dermed ude af pokalturneringen, men lidt træning har det dog givet inden den ordinære turnerings start.

Borcher.

Hvor »gamle Soranere« er Jubilarerne egentlig?

Lad mig tage to eksempler fra min egen tid, *Niels Bonnesen* og mig selv:

Niels Bonnesen gik ud af skolen 1902, jeg 1905, altså for henholdsvis 71 og 68 år siden, men vi kom begge ind 1898, så vi har faktisk været soranere i 75 år – Niels egentlig i 86 år, da han er født i Sorø.

Men vi er ingenlunde de ældste. For blot at nævne to: *Johannes Pedersen*, student 1902, ind i skolen 1895, og *Niels Erik Nør-lund*, student 1903, ind i skolen 1897. De har altså været soranere i 78 og 76 år.

Den ældste er formentlig *Elving*, som omtrent er fra Holbergs tid.

Dette skal absolut ikke betragtes som et forslag til at regne ud fra optagelsesåret. Det er bare lidt leg med årstallene.

Et gammelt kinesisk ordsprog siger: »Det er senere end du tror.« Til soranerjubilæerne kunne man sige: Du er ældre end du tror!

Poul Lorenzen.

Nielsen og kulturen

Den mest omtalte kulturbegivenhed i Norge i dette forår er dansk. Det var besøget af 8 danske forfattere, der forelæste på universitet på Blindern, og hvis besøg er blevet stærkt omtalt i både presse, radio og fjernsyn.

Det var selvfølgelig den danske universitetslektor i Oslo, Erling Nielsen (S. 1938), der havde arrangeret det hele. I 1970 havde han skaffet otte fra den yngste danske forfattergeneration på besøg i Oslo, for at studenter og andre interesserede kunne møde danske digtere »framført i friluft« i stedet for blot at være overladt til deres bøger og forelæsninger om dem. Nu kom de selv og fortalte.

Dette eksperiment var så vellykket, at Erling Nielsen gentog det nu i år. Denne gang var det danske forfattere, der kunne indrammes af titlen »Fra Scherfig til Stangerup«. Igen var succesen ubetinget. Det

store auditorium på universitetet viste sig at være for lille, og man måtte flere gange finde større lokaler.

Med sin særlige evne til at begejstre andre for det, han selv er begejstret for, har Erling Nielsen sørget for gennem massemedierne at gøre disse besøg til noget mere end et møde mellem danske digtere og et heldigt publikum – de er også blevet tilgængelige for læsere, lyttere, seere.

Hvordan går sådan noget nu til? Hvor kommer pengene fra? I et interview i *Dagbladet* fortæller Erling Nielsen, at den danske stat har hjulpet ham ved at betale rejsen for forfatterne. Ved hjælp af lidt støtte fra danske forlag og fra den norske forlæggerforening har han skrabet penge sammen til de danske gæsters ophold og honorarer. Men underskuddet var uundgåeligt. Hvordan er det så blevet dækket? – Det betalte han selv! (*Politiken* 22/4 73).

Absalon-minder tåler ikke lys

Det er nu besluttet, at resterne af Absalons Bispekåbe efter restaureringen på Nationalmuseet skal opbevares i en speciel montre i Foss' Kapel under munketrappen i Sorø kirke. Hidtil har tekstilerne fra bispekåben haft plads i den montre, der er indmuret i koret, og hvor man også opbevarer andre rariteter fra den berømte stormand,

hvis jordiske levninger er begravet i Sorø.

Endnu foreligger der intet om, hvornår indretningen af Foss' Kapel til det nye formål finder sted, men på et møde mellem kirkens arkitekt, kgl. bygningsinspektør Nils Koppel, den fungerende kurator, ekspeditionssekretær B. Aabo, menighedsrådets kirkeudvalg, sognepræst Paul Honoré og for-

manden for det særlige kirkesyn, museumsinspektør Erik Skov, Nationalmuseet, opnåede man enighed om, at Foss' Kapel var det rigtige sted at opbevare tekstilerne. Når man overhovedt har fået den tanke at flytte resterne af bispekåben fra montren i væggen, skyldes det, at undersøgelserne på Nationalmuseet har vist, at tekstilerne blev nedbrydt af lys. Først troede man, det var kondensvand i montren, der angreb bispekåbens rester.

Foruden montren med resterne af bispekåben vil man i de forholdsvist beskedne rammer i Foss' Kapel lave en udstilling af plancher og andet materiale, der fortæller om Absalons bispekåbe, på grundlag af de meget omhyggelige undersøgelser, der er foretaget på Nationalmuseet som et led i restaureringen. Således vil interesserede til sin tid kunne få indblik i de middelalderlige vævemåder, stof m. v. Det er også tanken at udstille materiale, der fortæller om de store udgravninger omkring det gamle alterparti i kirken for et par år siden.

Men det er kun de lysfølsomme ting, der anbringes i Foss' Kapel. De øvrige synlige minder fra Absalon – bl. a. hans bispering og bispestaven – vil også i fremtiden kunne ses i den indmurede montre i kirkekoret.

(*Dagbladet*, 21/4 73).

Minervas lys i skolens festsal

Sorø Akademi's skoles festsal har fået en ny belysning – endda af fornem karakter. Da man for godt en snes år siden måtte erkende, at de gamle lysekroner, der stod så godt til salen, ikke længere havde så megen lystyrke som ønskeligt, fik festsalen en mere moderne belysning, men uden at man fandt, at den passede til omgivelserne. Nu hænger otte af lysekronerne fra Studentereforeningen i København i festsalen, mens to lidt større lysekroner smykker grønne sal.

Det er indirekte lektor Svend Ranvig,

der har æren for, at Studentereforeningens lysekroner nu er kommet til Sorø for at lyse op for Minervas vordende sønner og døtre. Omkring ved nytårstid så Ranvig i sin avis, at der var udsalg af lysekroner fra den nedlagte Studentereforening, og da Sorø Akademi skole startede efter juleferien kontaktede han kollegerne. Fra skolens side var man meget interesseret, men det var ikke så ligetil at købe. Først måtte kgl. bygningsinspektør, arkitekt Nils Koppel sige god for lysekronerne, og det var ikke svært, for det er en smuk udformning. Næste skridt var at skaffe en bevilling til købet. De små lysekroner var sat i pris til 1.000 kr. stykket – de store i grønne sal noget mere. Skolen fik bevillingen, købet blev ordnet, og efter en renselsesproces, som skolens personale selv har foretaget, er de otte lysekroner – hver af dem bærer en kongekrone foroven – nu hængt op i de gamle messingkæder.

(*Dagbladet*, 14/4 73).

Overskæring med stort fakkeltog

Et par hundrede mennesker overværede i aftes genoplivningen af akademisternes gamle tradition, fakkeltoget fra Navnebøgen til Fratergården, efter man havde haft »overskæring« i skoven. Syngende drog en flok akademister på omkring 175 ad Flomstien over landevejen og op til Fratergården, hvor de tog opstilling på store trappe. Efter et par spagfærdige forsøg udi sangerkunsten lykkedes det at få hold på styrken, og man diverterede tilhørerne med adskillige sange, der var, om end ikke helt »rene«, så vældig stemningsfulde.

Fakkeltoget begav sig herefter til »trekanten«, hvor faklerne blev stillet sammen til bål og 3. g'eren Hans Kiesow holdt bål-talen. Han talte her om det kammeratskab, der umærkeligt var opstået gennem årene på akademiet, og som senere hen vil binde akademisterne sammen: Der er ikke mange, som vil erkende dette i dag, sagde han, men vi ser det, når gamle soranere er mødtes.

(*Dagbladet*, 11/5 1973).

Original Holberg til 150.000 kr.

Antikvar *Arne Stuhr*, Lyng & Sønns Antikvariat, København, har begået det mestersykke for *anden* gang at udbyde *Holbergs* Comoedier i originaludgaven til salg – intet antikvariat i verden kan gøre Lyng & Søn rangen stridig! Prisen var første gang (i 1957) 75.000 kr., denne gang var den 150.000 kr. (plus moms!), og hvis det mirakel skulle ske, at antikvar Stuhr finder et tredje eksemplar, kan man roligt regne med, at prisen fordobles endnu en gang! De tre små tomer fik ikke lov til at stå længe på hylden: eksemplaret blev sporenstregs købt »hjem« til Norge! Hr. Bert skriver i *Politiken* (17/3 1973) om den store sjældenhed:

Kampen stod (i 1957) mellem Sorø Akademi og Universitetsbiblioteket i Bergen. Universitetsbiblioteket gik af med sejren. Skønt oplaget efter *Holbergs* egne udsagn må have været ret stort – det hævdes endog at skal have ligget omkring 1000 eksemplarer – er det ret forbløffende, at der i dag i offentlige samlinger ikke findes andre sæt end Det kgl. Biblioteks i København og Universitetsbibliotekets i Bergen. Efter købet af dette eksemplar, der har tilhørt en københavnsk bogsamler, skulle der ikke findes

flere i privat eje.

Det foreliggende eksemplar er meget velholdt. Tome I betegnes endog som et unikum, da det er det eneste kendte eksemplar trykt på skrivepapir. Tome II har tilhørt Det Kgl. Bibliotek, men er i 1916 blevet bortbyttet med museumsinspektør P. Haubergs eksemplar. Det har oprindeligt tilhørt *Elsberg* sparede næsten altid på såvel kvalitet som senere blev skuespiller. Tome III er på grund af den dårlige papirkvalitet – *Holberg* sparede næsten altid på såvel kvalitet som arkstørrelse – noget brunpletet. Det fremgår af *Frederik VI*s kronede monogram på bindets øverste rygfelt, at også dette bind har stået på Det Kgl. Bibliotek. De tre tomer er indbundet i forskellige bind.

Da Lyng & Søn solgte *Holbergs* Comoedier modtog antikvariatet et hundredtal af henvendelser om 'fund' af flere sæt og enkeltbind. Men det viste sig ved denne ransagning af offentlige og private biblioteker at der alligevel ikke fandtes et eneste originalbind af dette så sjældne værk. Man mener simpelt hen at en stor del af dem blev slidt op, da de blev benyttet af skuespillere som rollehæfter.

13-tal hos de første »russiske« studenter

På Sorø akademis skole har et hold vordende studenter for første gang været oppe i russisk til studentereksamen, og de første 14 »russere« i Sorø klarede sig overmåde fint med et gennemsnit på 8,5 – og en af eleverne opnåede 13 i russisk.

Det er adjunkt *Per Boolsen*, der har ført det første hold gennem gymnasiet på Sorø akademi med russisk i stedet for fransk.

Han startede med 15 elever i 1. g., og en er flyttet til en anden skole, men resten har gennemført og været glade for at læse russisk.

En af eleverne *Maria »Tut« Lindquist*, har været særligt interesseret i faget og har suppleret undervisningen på akademiet med et sommerkursus på en måned i Leningrad sidste år. Dette kursus har givet hende så

megen talefærdighed at »Tut« til studenter-eksamen fik karakteren 13.

– Nogle af eleverne vil umiddelbart kunne klare sig på russisk, siger adjunkt Boolsen til Sjællands Tidende, og de andre vil meget hurtigt kunne klare sig, hvis de får en smule praktisk øvelse.

Ved halvdelen af landets gymnasieskoler tilbydes man eleverne valget mellem russisk og fransk. På Sorø akademi har der i de to følgende årgange (altså dem, der i dag er 2. g. og 1. g) ikke været tilstrækkelig interesse til, at der kunne dannes hold i russisk, men i de 1. g'er, der starter efter sommerferien, er der 10 »russere«, og det vil sige, at det bliver russisk.

Boolsen oplyser, at ni af eleverne på næste år russisk-hold i 1. g., er matematikere og kun én sproglig. For landet som helhed regner man med at 70 pct. af dem, der læser russisk, er matematikere, men i Sorø bliver det altså 90 pct.

(jix i Sjællands Tidende
den 2. juni 1973).

I Sjællands grønne hjerte

Politiken har en udmærket løbende serie for bilturister »Søndag på Sjælland« ved *Kaj Spangenberg Schmidt*, der skriver instruktivt om seværdigheder undervejs, *Ib Withen*, der tegner et storartet kort over ruten, og *Lars Hansen*, der krydrer fremstillingen med fine fotografier. Søndag den 22. april 1973 var turen henlagt til Midt-sjælland – »I Sjællands grønne hjerte« – hvor blandt andet *Sorø* får sin part (16 linjer). Man læser med interesse om Sorø Akademi, at det »i sin nuværende form blev oprettet af Ludvig Holberg i 1747. Den bygning, man ser i dag, er dog fra 1827. Der er både kunst- og amtsmuseum i Sorø, og spisesteder hvor De blot skal undgå Postgårdens kedelige smørrebrødsplatte« ...!

Sorøaner – Soraner

I et »Brev fra Tanzania« (S.B., s. 69) hævder *Georg Lemke* (s. 54), at hans kone, *Grethe Lemke*, er Sorøaner – altså ikke »Soraner«. Herimod svarer *Grethe L.*: Jeg vil lige gøre opmærksom på min mands fejltagelse – selv om jeg ikke har gået på Sorø Akademi, er jeg stadig »Soraner«.

Betegnelsen »Sorøaner« møder jeg her for første gang i mit lange liv. Folk, fødte i Sorø, er soranere, og det er elever, udgåede fra Sorø Akademi også. – Lad os tillige blive fri for det ildeldynde »Gammel-soraner«, det hedder: gammel soraner.

P. Sch.

(Soraner i 2. potens).

Efter to års ophold på University of Houston er den 24-årige *Torben Lange* (R. 1966) vendt hjem til Sorø med en amerikansk doktorgrad i optometri. Han skal nu aftjene sin værnepligt og derefter indgå som optiker i den fædrene forretning i Sorø. *Torben Lange* repræsenterer fjerde generation af urmager- og optikerdynastiet Lange.

Den 1. juni havde *Nielsens* farveforretning i Ringsted 50-års jubilæum. Den oprettedes 1923 af *P. Nielsen*; det begyndte småt – forretningen var kun på 15 kvm., og næsten ingen private købte dengang maling eller tapet. Efter *P. Nielsens* død 1932 drev hustruen forretningen videre, og 1935 overtoges den af sønnen, *Svend O. Nielsen* (R. 1927). Efterhånden voksede virksomheden, man inddrog linoleum, lagde gulve, og syvotte medarbejdere er konstant beskæftiget med gulvlægning over det meste af Sjælland. Forretningen er blevet udvidet femseks gange siden *Svend O. Nielsen* overtog den i 1935.

Hørt i Fratergården

Ordsките mellem to gamle soranere:

»Kan du virkelig ikke huske mig? ... Mit navn er jo Leth!« – – »Mit navn er heller ikke svært, jeg hedder Hansen!«

Årsskrift fra Sorø Akademis Skole - 1973

Efter det lille overblik over skolens historie følger meddelelser om lærere og funktionærer: Fra 31. juli 1972 fratrådte skolens første lærerinde i pigegymnastik, fru E. Stevns Hansen, sin stilling. Adj. Jan Mil-lung søgte pr. 31. juli 1972 afsked for at overtage en stilling ved Nørre Gymnasium, Kbhvn. Ved skrivelse af 30. juni 1972 blev adj. fru Lis Melbye ansat som adj. fra 1. aug. at regne. Cand. mag. Jens Brüchner blev ved skrivelse af 7. august 1972 ansat som adj. på prøve.

Næste afsnit bringer navnene på studen-ter- og realister 1972; eksamensresultater an-føres ikke – det må formodes, at alle er lige intelligente!

Elevfortegnelsen indeholder ikke mere be-tegnelse af elevens forældre eller værge (det hellige demokrati leve!), kun hjem-sted.

Alt i alt er værdien af årsskriftets per-sonalia faldende – som det er blevet tendens rundt om. Elevantallet er 341 nøjagtigt som året forud.

Fyldige oplysninger om undervisningen (de læste pensa) gives i næste afsnit (s. 19–30).

Bogbestanden i skolebiblioteket udgjorde den 31. december 1972 75.133 bd. (tilvækst i 1972 212 bd.) plus 17.321 skoleprogram-mer. Antallet af lånere var 219, heraf 145 elever. Der er udlånt 4.866 bd., heraf til elever 2.543. Bibliotekar er lektor Ranvig.

Der er 170 alumner, 40 på ældste afde-ling i Rektorgaarden, 30 på yngste afde-ling »Vænget«, 20 i hver af det nye alum-nats fem huse.

En lang række stipendier er uddelt; nyt er dommer Thorkild Sanders (S. 1933) og hustrus legat, hvis kapital er på 526.959 kr.

»Af Skolens Dagbog« beretter om eks-kursioner, translokationer, teaterforestillinger m. m. – alt, hvad der kan forgyldte dag-liglivet.

Ved en stilfærdig højtidelighed i kirken markeredes skolens 150-årsdag.

Translokation 21. juni kl. 11.

P. Sch.

Orgel Festivalen 1973

Den 4. internationale Orgel Festival i So-rø tilbyder 12 bemærkelsesværdige koncerter, og programlægningen er noget af det, der mest ligner en festival, både for soranere og københavnere. Ingredienserne er store soli-ster, velgennemtænkt tematisk tilrettelagte orgelafstener og en videreførelse af kontakter mellem Sorø og fine musikere fra Øst, såle-des ved den afsluttende opførelse af Haydns Skabelsen med Knud Vad (S 1955) i spid-sen for sit Chorus Soranus og Stettins filhar-moni. Der er radiooptagelser til en del af koncerterne, dog ikke direkte. »Det havde vi sidste sommer«, fortæller informations-

chef Asger Larsen, »og det kostede publi-kum. Jeg hørte fra en masse mennesker, at de havde siddet og nydt musikken derhjem-me. Og af akustiske grunde skulle der helst være fyldt godt op ved selve koncerten i det meget store kirkerum.« (Politiken 27/4 1973).

20/6 Organisten Oskar Peter (Østrig) og Bonna Søndberg (sopran): Kropfрейter, Helmut Eder, Brahms, Mahler etc.

27/6 Organisten Feliks Raczkowski (Polen) og Chór Akademicki dirigeret af Jan Szyrocki (Polen):

Zelechowski, Nowowiejski, Koszewski,
Surzynski, Penderecki etc.

- 4/7 Organisten Garri Grodberg (USSR)
og guitaristen Ingolf Olsen (Dan-
mark): J. S. Bach etc.
- 11/7 Organisten Albert de Klerk (Hol-
land): Sweelinck, Buxtehude, J. S.
Bach, de Klerk etc.
- 18/7 Organisten Milan Slechta (Tjekko-
slovakiet): J. S. Bach, Brahms, César
Franck, P. Eben etc.
- 25/7 Organisten Sebestyen Peci (Ungarn)
og violinisten Anker Buch (Danmark):
Liszt, Händel, R. Maros, Bartók, F.
Hidas etc.
- 1/8 Organisten Egil Hovland (Norge) og
recitation ved Claes Gill (Norge):
Hovlands orgelværk »Job«.
- 8/8 Organisten Knud Vad (Danmark) og
Den skandinaviske Kvartet, cellisten
Erling Bløndal Bengtsson (Danmark):
Værker af Vagn Holmboe.
- 15/8 Organisten Werner Jacob (Vest-Tysk-
land): Pachelbel, J. S. Bach, Max
Reger, Hambraeus etc.
- 22/8 Organisten Eli Freud (Israel) og
KFUM's Sangere dirigeret af Jørgen
Berg (Danmark): Alexander, Ben-
Haim, Brahms, Holmboe etc.
- 29/8 Organisten Grethe Krogh (Danmark)
violinisten Wolfgang Schneiderhahn
(Østrig) og cembalisten Uffe Zacha-
riassen (Danmark): J. S. Bach.
- 5/9 Chorus Soranus dirigeret af Knud
Vad med Stettins filharmoniske Orke-
ster (Polen), sopranen Merete Hjortso
(Danmark), tenoren Duncan Robert-
son (England) og bassen Ernst Ger-
old Schramm (Vest-Tyskland):
Haydn's Skabelsen.

Dødsfald

CARL MOGENS REINICKE MADSEN

* 9. april 1923 – † 30. januar 1973

Mogens Madsen var søn af bagermester Carl Marius Madsen og Ida Reinicke, han blev optaget i 1. M 1934 og blev realist 1939; ved sin død var Mogens Madsen forretningsbestyrer.

OTTO CORNELIUS HEDEBERG

* 21. januar 1900 – † 28. februar 1973

Otto Hedeberg var søn af gårdejer Jens Peter Nielsen og Poulina Jensen, han blev optaget i 2. M 1914 og blev student (m) 1920. Berlingske Tidende skriver blandt andet om ham (2/3):

I 1928 tog han sin juridiske embedseksamen fra Københavns Universitet. Derpå blev han sagførerfuldmægtig i København og senere i Horsens og kom derpå som landsretssagfører til Nykøbing Falster. Fra 1943 til 1958 sad han i Nykøbing F. byråd, valgt af de konservative, og han blev kendt som en dygtig kommunalpolitiker. I 1952 overtog han næstformandsposten i bestyrelsen for Sagførernes Kreds IV. Denne post bestred han til 1957, hvor han blev medlem af Sagførernævnet. Han sad tillige i repræsentantskabet for Sparekassen Falster-Østlolland i Nykøbing F.

HOLGER CHRISTOFFERSEN

* 30. november 1899 – † 11. marts 1973

Holger Christoffersen var søn af købmand Gotfred Christoffersen og Agnes Thyssen, han blev optaget i 1. M 1911, blev realist 1915; efter rejser i USA og i Tyskland,

hvor han tog eksamen som ingeniør i jernbeton, blev han inspektør i A/S Københavns Ejendomsselskab, hvor han ved sin død var direktør.

AXEL TECHT-HANSEN

* 25. januar 1886 – † 28. marts 1973

Axel Techt-Hansen var søn af soraneren, fotograf i Sorø, Richard Hansen (R 1873) og Emma Techt, han udgik af 3. R i 1902; efter fotografisk uddannelse i København og Tyskland overtog han faderens atelier i Sorø 1914, i 1924 etablerede han sig i København, men blev senere tilknyttet forsikringsbranchen. Axel Techt-Hansens farfar var sorøfotografen H. F. G. Hansen (død 1890).

KAI ERIK LINNEMANN

* 20. august 1896 – † 4. maj 1973

Kai Linneman var søn af hotelejer Hans Linnemann og Marie Ivers, han blev optaget i 1. M 1907 og blev realist 1912, efter studier på landbohøjskolen var han i USA fra 1914 til 19 deraf 2 års tjeneste med US Marine Corps i Frankrig. I Frankrig gik Linnemann ind i shipping, dannede selvstændigt eksportfirma i 1928; ved sin død var han præsident for firmaet »Le Saloum«.

POVL HANSEN

* 23. april 1906 – † 10. maj 1973

Povl Hansen var søn af tandlæge Carl Otto Hansen og Hedevig M. J. Ellingsen, han blev optaget i 1. M 1918 og blev student (m) 1925; efter tandlægeeksamen arbejdede han en årrække i Schweiz, fra 1932 tandlægepraksis i Sorø, senere i København.

CARL CHRISTIAN PETERSEN

* 22. juni 1910 – † 20. maj 1973

Carl Petersen var født i Sorø som søn af købmand Christen Petersen og Johanne Mortensen, han blev optaget i 1. M 1921, blev realist 1926 og uddannet som købmand,

ved sin død var han indehaver af firmaet Petersen & Jørgensen i Sorø, som han drev sammen med sine to brødre, Einar (R 1932) og Georg (1932). Carl Petersens fader, der grundlagde forretningen i 1903, lever endnu 94 år gammel. Sjællands Tidende skriver blandt andet (21/5):

Igenem mange år var Carl Petersen kendt som en ivrig sportsmand. Han var en meget dygtig fodboldspiller og med på »Freja«s berømte guldalderhold, der spillede i sjællandsserien, og han var tillige en habil tennisspiller. I en årrække spillede han også fodbold i Handelsstandens Boldklub i Slagelse. I en moden alder og stadig ved sin død var han medlem af Skydeklubben af 1900.

Han var en meget behagelig mand, der var særdeles afholdt af kunder og venner, og sammen med sine brødre drev han forretningen efter moderne principper som selvbetjening, men med bevarelsen af godt og hyggeligt gammeldags købmandskab. Han var medlem af Banken for Sorø og Omegns repræsentantskab.

KAY MARIUS MICHAELSEN

* 18. januar 1897 – † 23. maj 1973

Kay Michaelsen var søn af direktør M. Michaelsen og Anna Christiansen, han blev optaget i 1. M 1908 og blev realist 1913. Berlingske Tidende skriver blandt andet (27/5):

Efter handelsuddannelse og studieophold i udlandet overtog han efter hjemkomsten de gamle Schönbergske Sæbefabrikker, der blev drevet fremad, lige til sidste krig satte en stopper for udviklingen. Men da han allerede var inde i Det konservative Følkepartis partiarbejde i 11. kreds, bl. a. som folketingskandidat ved valget i 1943, var han medvirkende til, at Christmas Møller som handelsminister skaffede mindre og mellemstore sæbefabrikker ret til et samarbejde, der reddede deres produktion. Fabrikant Michaelsen havde bl. a. siddet i brancheforeningens bestyrelse gennem 26 år og i bestyrelsen for Amager Travelselskab, hvor han

tillige en årrække havde været revisor.

Kay Michaelsen var medstifter (1919) af 200 raske gamle soraneres legat.

EDWARD ESBERN MITENS

* 30. november 1889 – † 3. juni 1973

I Sor.-Bl. 1972:196 skrev Edw. Mitens smukke mindeord om sin fætter Emil Mortensen; nu har han selv fulgt ham i graven.

Edw. Mitens var købmandssøn fra Tverá, Færøerne; på Sorø gik han 1905–07 i V og VI kl.; 1912 blev han cand. jur., 1934 landsretssagfører.

Tidlig var Mitens politisk interesseret; fra 1916–40 var han medlem af Færøernes lagting, i to perioder dets formand, 1915–18 repræsenterede han Færøerne i det danske folketing, ligesom han var medlem af Færøernes landsstyre. I lang tid tilhørte han den moderate fløj af selvstyrebevægelsen.

Han havde ved sine kundskaber stor indflydelse på Færøernes politiske liv, og i erhvervslivet gjorde han en betydelig indsats. Han har udgivet mindeudgaver af digterne Frederik Petersen og Rasmus Effersøe samt forfattet fire bind erindringer.

Han vil mindes længe og mindes af mange.

VAGN THOMASSEN SORT

* 3. august 1893 – † 5. juni 1973

Vagn Sort var søn af redaktør Thomas Jensen Sort og Mette Marie Kochhauge, han blev optaget i 2. G (n) i 1911, men udgik af klassen i 1912 på grund af sygdom. Sort rejste til USA i 1917, efter tjeneste i den canadiske hær virkede han siden 1924 i bilbranchen i Danmark.

Gamle soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har rund fødselsdag i juli 1973:

1. Læge *Ole Skensved* (f. 1923), Asylgade 19, 9900 Frederikshavn.
6. Ekspeditionssekretær *Olaf Rye Hansen* (f. 1898), Holbækvej 74, 4180 Sorø.
6. Manufakturhandler *Christen Hansen* (f. 1903), Normasvej 39, 2500 Valby.
9. Redaktør *Harald Skodshøj* (f. 1903), Søvej 13, 8800 Viborg.
9. Adjunkt *Johannes Olsen* (f. 1923), Lugnet, Växjö, Sverige.
14. Civilingeniør *Erik Schönfeldt* (f. 1923), Vievær, Trørød, 2950 Vedbæk.
15. Distriktstoldchef *Frode Dahl Nielsen* (f. 1923), Fortgård Allé 22, 2770 Kastrup.
19. Oberstløjtnant *Erik Lorenzen* (f. 1913), Hobrovej 124, 9000 Aalborg.
23. *Frantz Hjalmar Howitz* (f. 1878). Realist fra Sorø 1896.
23. Skibsreder *Henning Sonne Jakobsen* (f. 1913), Sibeliussgatan 11 A, Helsingfors 25, Finland.
23. Gårdejer *Jakob Kejlskov Jørgensen* (f. 1913), Poppelvej 1, 4060 Kirke-Saaby.
23. Regnskabschef, cand. merc. *Hans Birger Mitens* (f. 1923), Kastelsvej 21 A, 2100 Kbh. Ø.
25. *Palle Friis* (f. 1903), 7153 W. Grand Ave, Chicago, Illinois 60635, USA.
25. Salgschef *Erik Pilemann* (f. 1923), Jørgasvej 15, Bredballe, 7100 Vejle.
27. Direktør *Johan Godtfred Dahl* (f. 1903), 3890 Vágur, Færøerne.

28. Overkirurg, dr. med *Ole Iversen* (f. 1923), Rådmandsengen 1, 4700 Næstved.

Hvis nogen vil hjælpe med at skaffe oplysninger om ovennævnte *Frantz Hjalmar Howitz*, som vist virkede som ingeniør i Australien, hører A. Kann Rasmussen, Møllehøjgård, Gerlev, 3630 Jægerspris, tlf. (03) 32 21 13, meget gerne derom.

Også hans broder *Lorentz Valdemar Howitz*, der gik på skolen 1889-93 og som senere kom til Sydafrika (han boede i Pretoria i 1934), mangler vi oplysninger om.

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har rund fødselsdag i august 1973:

1. Lektor *Mogens Nissen* (f. 1888), Ordrupvej 177, 2920 Charlottenlund.
1. *Poul Nyholm* (f. 1903), Paseo de Tomas Morales No. 66 - 3° B, Las Palmas de Gran Canaria, Spanien.
5. Journalist *R. F. W. Bentzen* (f. 1923), Forårsvej 1, 2920 Charlottenlund.
6. Maskinmester *Carl Engell* (f. 1888), Sofievej 13, 2900 Hellerup.
6. *Knud Richard Christiansen* (f. 1903), gik ud af 2. M 1917. Kan nogen give oplysninger om ham?
11. Overlærer, fru *Marie Elkjær Rasmussen* (f. 1903), Bredegade 49, 4200 Slagelse.
18. Anlægsgartnermester *Erik Bergstrøm* (f. 1913), Nansensgade 13, 1366 Kbhvn. K.
22. Købmand *Niels Peter Jensen* (f. 1913), Nordmarksvej 9, 4180 Sorø.
22. Laboratoriefach, dr. phil. *Johannes Troelsen* (f. 1913), Petrobras-Direx, Av. Frederico Pontes, Salvador-Bahia, Brasilien.
25. Cand. jur. *Chr. Krog-Meyer Holberg* (f. 1898), Grønnevej 49, 2830 Virum.

27. Apoteker *Jacob Haraldsen* (f. 1923), Tjaldurs Apotekid) Box 10, 3800 Tórshavn.

28. Fuldmægtig, cand. jur. *Troels Larsen* (f. 1923), Schimmelmansvej 4, 2930 Klampenborg.

29. Landsretssagfører *Johannes Vedel* (f. 1913), Forhåbningsholms Allé 49, 1904 Kbh. V.

29. Assurandør *Jean Briand de Crèvecoeur* (f. 1923), sidst kendte adresse: Parallelvej 6, 2980 Kokkedal.

Noter

Sir Ove (S 1913)

Der findes i England en fornem, officel komité, som hvert år belønner arkitekter, ingeniører og entreprenører, der medvirker til engelske byers forskønnelse, enten ved bygninger eller ved restaureringer.

Det er meget æreværdigt at falde i denne komités smag. I år havde den 306 bygninger til bedømmelse, men kun 32 i samtlige engelske byer fandt nåde for dens øjne. Og nu kommer det, der interesserer os. Af de 32 tilfaldt de fem førstepremier den dansk-engelske civilingeniør Ove Arup. Og dermed sate han rekord, står der i »Times«.

Arup er uddannet civilingeniør i Danmark, men har det meste af sit liv arbejdet i England, hvor han er særdeles kendt og anerkendt. Hans firma beskæftiger i hundredvis af arkitekter og ingeniører og arbejder overalt i verden. Bl. a. var Arup, der nu er 78 år, en af hovedpersonerne bag operahuset i Sydney. For et årstid siden var han hos den franske præsident Pompidou som vinder af konkurrencen om kulturcentret i Paris, og kort forinden havde han været på Buckingham Palace, hvor dronning Elisabeth adlede ham.

I England er han nu sir Ove, kort og godt.

(Berlingske Tidende 9/3).

Afdelingsbestyrer ved Statens plantepatologiske Forsøg i Kongens Lyngby *Christian Stapel* (R 1919) er udnævnt til æresdoktor – dr. agro h.c. – ved Landbohøjskolen; i den anledning var der den 16. april 1973 et interview med ham i Danmarks Radio ved Regner Ryelund: »Besøg hos en æresdoktor«.

Niels Bonnesen (R 1902) blev udpeget til fuglekonge ved den konservative klubs fuglekongegilde på Frederiksberg den 2. maj 1973.

Helge Steincke (R 1936) skriver i Berlingske Tidende (30/4), at han, uden at kende medlemmerne, godt tør påstå, at Bonnesen med sine 87 år er foreningens mest spændstige.

Direktør for Erhvervsrådet for Gartneri og Frugtavl, lektor *Arne Stauning* (R 1929) var i audiens den 30. april 1973 for at takke for ridderkorset. (Berlingske Tidende 1/5).

Civilingeniør HD *Ole Friis-Hasché* (S 1960) er indtrådt i ledergruppen i Institutet for Lederskab og Lønsomhed. Friis-Hasché har senest været ansat som direktionssekretær i Spies-koncernen. (Ingeniørens Ugeblad 11/5 1973).

Afsked med akademiet

Lektor Jens Jørgen Damgaard Sørensen er på grund af alder meddelt afsked med pension fra Sorø Akademi skole fra den 31. juli 1973.

Damgaard Sørensen dimitteredes af rektor Østergaard ved translokationen den 21. juni sammen med lektor *Ole Gad* (S 1923) og gymnasieoverlærer *Knud Raaschou-Nielsen* (S 1933).

Memo

Redaktøren beklager på det dybeste, at også juni-bladet udsendes for sent. Uforudseelige forhold har skylden! – Der vil blive gjort alt for, at fremtidige numre vil være abonnenterne i hænde inden udgangen af den måned, der står anført på forsiden.

Bemærk venligst, at »sommerferienumrene« *juli* og *august* udgår, og at Soranerbladet for fremtiden udkommer med 10 numre om året i månederne *januar–uni* og *september–december*. *Rantzau.*

Arrangementer m. m.

Soraner-frokost den første *torsdag* i hver måned 1973: 5. juli, 2. august, 6. september, 4. oktober, 1. november, 6. december på *Grand Café*, Kongens Nytorv 19, 1050 København K, telefon (opkald til gæster) (01) 12 27 43. *Nachspiel* i *Hviids Vinstue*, Kongens Nytorv 19, 1050 København K, telefon (01) 15 10 64 og (01) 11 10 65.

Orgel Festival i Sorø Kirke (se programmet side 87–88).

Skoleåret begynder mandag den 14. august klokken 8.

Årsfesten på Sorø Akademi finder sted lørdag den 13. oktober.

Adresseændringer bedes meddelt til
SORANSK SAMFUND: Kassereren
Civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10
2860 Søborg
Tlf. (01) 69 11 44
Postgiro 1710

SORANERBLADET: Redaktion
Paul Rantzau
Tyrsbakke 9, Søllerød
2840 Holte
Tlf. (01) 80 00 55

SORANERBLADET: Ekspedition
Erik Sanders
Snaptun
8700 Horsens
Tlf. (05) 68 34 00

Palm Greisens Eff.
Tlf. (01) ÆG 2600

**SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ**

TELEFON (03) 63 00 27
POSTKONTO 7163

≡THOR-VASK≡

NÆSTVED
TELEFON 72 25 50

**SORØ
BOGHANDEL**
v/o. Nordentoft

Advokat

HARALD QVIST

Landsretssagfører

Mødeberettiget for Højesteret

Frederiksberggade 25

(01) 12 32 64

Lrs. G. Tage Nielsens øftf.

*SORANER! hvornår gik du sidst tur i Filosofgangen
med din kone?*

*Ring og hør prisen på vort
weekend-arrangement!*

Hotel POSTGÅRDEN (03) 63 22 22

**fiona
tapet**

gælder det SPHAGNUM så tal med

PINDSTRUP MOSEBRUG ⁴/₅

PINDSTRUP

8550 RYOMGÅRD

TLF.: (06) 39 61 00

Soraner-biografier 1901—60

Biografierne kan, efter skriftlig bestilling og så længe oplag haves, købes hos kassereren til følgende priser excl. porto og emballage:

Det *samlede værk* indbundet i et bind, kr. 150,-

Uindbundne *hæfter* af årgangene henholdsvis 1901-10, 1911-20, 1921-30, 1931-40, 1941-50, 1951-60 samt familieoversigten kr. 25,- pr. hæfte.

Soransk Samfund

kassereren civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10 . 2860 Søborg